

Liber

ceris immitat. ac p hoc ipsa anima ad presentiam carceris
tiro dolore et mestitia se affligat. **A**d illud qd obijc de
dolore qd diuisio partium. Dicendum quod illa nō est diuisio ge
neralis sed solummodo dolens qd ait ex carne. sed illa quā
assignat augustinus dolor ē dissensus ab his rebus. scilicet ut enim
oedit augustinus. in. xxi. de ci. dei. dolor potius venit ex impedi
mēto opacitatis anime qd ex corpore sectōne. sicut patet in
paraliticiis in qd ē ptiū sc̄rio sine afflictione. qd anima
in illis nō habet opacitatem qd ibi impediatur. et qm poter
tie ait qd sit ei p̄es quodammodo p̄nt in suis opacitib⁹

Diss. xlvi. De statu et conditione bonarū anima
rum post mortem.

Deteret scindum ē qd omnes anime ut ait au
gustinus. scilicet. Supradicta egit magister reparati
onē corporis. hic agit de statu animarum p̄ morte
tem. et dividitur hec p̄ duas. In prima p̄ determina
nat de statu et conditione bonarū animarum. In secun
da de conditione et statu malarū. diss. xlvi. Sed queri
tur hic de valde malis. scilicet. Prima p̄s habet duas. In
prima determinat de diversis animarum receptaculis. In
secunda parte de suffragiis que animabus p̄nt fieri. ibi
negat negandum ē veat augustinus. defunctorum animas. Et il
la secunda p̄s habet duas. In prima determinat de suffra
giis qd viuentes igniti mortui. In secunda determinat suffra

Determinat de diversis anima
rum receptaculis.

Ia **M**aius e
rit gaudium sa
cramentorum in resur
rectione. Vide
tur male diceres
quia gaudium
Aug. sup beatorum totius
Jobanne. consistit in visu
one dei. sed visio
dei tota est ani
me non corpo
rum. ergo si ani
me sunt in statu
comprehensio
nis et complete
rationis. ergo
ipsorum gaudi
um nunquam au
gebitur. Respo
deo dicendum.
Aug. de p̄ gaudium au
bis apli. gerit dupli
cer. vel numero
sitatem vel inten
sione sine quali
tate. Augus
tum gaudiū quā
rum ad numero
sitatem non po
nit augmentum
in p̄mo essenti
ali. quia illud ē
in uno solo. sed
in premio acci
dentali quod cō
sistit in gaudio de bono creato. et illud potest augeri
maxime quantum ad obiectum. ut de pluribus gaudi
stunc qd paucus. Si loquuntur intensius sic non auger

Deteret scindū est qd omnis aie
(ut ait augustinus. cū d̄ hoc seculo exie
rint diuersas h̄nt receptōes. bo
ne habent gaudiū. male vero
tormenta. Sed cum facta fue
rit resurrectio. et bonorum gau
dium amplius erit. et malorum
tormenta grauiora quando cū
corpo torquebūtur. **E**x his
ostendit qd maius erit gaudiū san
ctorum in resurrectōe et postq̄ fue
rit ante. et qd diuersa receptacu
la habebūt ait sc̄tōp̄. **D**e qd idez
Aug. ait. Tempus qd inter ho
minis mortē et ultimā resurre
ctionē interpositū est vānitas
abditis receptaculis continet
sicut vnaqueq̄ digna est vel re
quic vel erumna. pro eo qd sor
titia est in carne dum viueret.
Determinat de suffragiis qd
viuentes impartiuntur mor
tuis ostendens que sunt illa que

Quartus

ingenerari et impeditri occasione accepta. hinc ē qd spiritus
volere p̄ter affligi. **A**d illud qd ultimo obijcitur. qd 72
puniens admittit. domini sic ut in ademprōne peccati n
adimitur aliquid de suba vel potētia anime. sed solū de ba
bilitate ad grām et iusticiam. sicut ignē punitiū admī
tur illa habilitas fm quam anima ē habilitas ad glorie et be
atitudinis leticiam. nec semper noua admittit. sed ei⁹
adepto et afflictionis continuatio sicut supra dicunt
est de adeptione que fit in corpore. et hec dicta suffici
ant.

gūs sive adiutorijs qd mortui imp̄trū viuis. ibi. Sed
forte queres nunq̄ p̄ces supplicantiū. scilicet. Prima pars
habet duas. In prima determinat veritatē. In secunda
mouet dubitardes ibi. Soler moueri questio de duob⁹
vno diuitiis et. ep̄ma p̄s habet duas. In prima definiat
qd sit illa qd p̄tū defūctis. In secunda qd sit illa qd nō p̄tū
ibi. De p̄p̄is vero erecari idē augustinus. scilicet. Similis secunda
p̄s in qd mouet qd actiones duas h̄nt. p̄ma p̄ determinat
hāc qdē. vtrū suffragia pro sint oīb⁹ eq̄lit. scilicet vero in
qd̄ de infirmo mediorū bono cui decederit i fine mō
nō p̄tū subuenire suffragia eccl̄ie qd̄ liberari.
Sicutē qd de aliq̄ mediorū calido. scilicet. Summa tigur
istius distinctiōis i tribus p̄ficit. Primo i aīarū recep
tūl. Secundo i suffragiis qd viui ignis mortuis. Tertio vero
i suffragiis qd mortui ignis viuis. et i his totū claudit.

prosunt defunctis.

b

Negat negandum est ut ait
Augustinus defunctorum ani
mas pietate suorum viuentium
releuari. cum pro illis sacrifici
um mediatori offertur vel ele
mosyne fiunt in ecclesia. Sed
hec eis tū p̄funt. qui cū viuerēt
hec sibi ut postea possent pro
dessemuerunt. Est enim qui
dā viuēdi modū nec tā bonū ut
si reqrat ista post mortē nec tā
malus ut eīnō p̄sint ista post
mortem. Est vero talis in bo
no ut ista nō requirat. et estrur
sus talis in malo ut nec his va
leat cum hec vita transierit. ad
iūnari. Quocircā hic omne me
ritum comparatur quo possit
post hanc vitam quispiam gra
uari vel releuari. Nemo autem
sperat quod hic neglexit cum
obierit apud deum promereri.
Non ergo ista que p̄ defunctis
comendādis frequentat eccl̄ia
illi apostolice sunt aduersa sen
tentie qua dictū est. Qdē stabili
tur nisi per acci
dens. quia felis
natio anime ad
corp̄ qd ipaz ita
darne intentus
feratur in suum
celum qd̄ illam auferatur.
et sic patet quo
modo istud po
test intelligi du
pliciter. Aliqui
tamen non ha
bent pro incon
sunt orēs
venienti & simpli ely. scilicet
runc augeatur et sicut i bō.
gaudium. quia
magis sp̄cific
dei verbū ad
illuminandū.
et per consequē
ad delectandū

b **A**nimas ab
ditis receptacu
lis. Queritur
pro quanto di
cūr abdita re
ceptacula. et di
cendum qd rece
ptacula illa di
cuntur abdita receptacula non quod sint alia recepta
cula animarum nūc et post iudicium. sed quia eadem
nūc sunt nobis incognita. sed post iudicium et resurrectōis

erit nob̄ nota. Si atq̄ rō. dō q̄ rō h̄ ē v̄t fides h̄cā lō
cū q̄ d̄ n̄ v̄t. v̄n̄ m̄rēt̄ t̄ credēt̄ padiſū t̄ credēt̄ ifer
m̄. cū iā n̄ v̄dēcam̄. Beati ei q̄ n̄ v̄derūt̄ t̄ eredidēt̄
Nō cū ē aut̄ ad fidei m̄rit̄. s̄ etiā ad p̄bādū humanū
affec̄tū. v̄n̄ n̄luit̄ dñs q̄ m̄ris noſtra ſilis ēt̄ morti be/
ſtaꝝ. vt̄ p̄barat̄
corda filioꝝ bo/
3 minū.

C Dōmib⁹ ḡ
ſancte ecclie ſc̄. Inuit̄ maḡ q̄
ſacrificatio ſalu/
tarī n̄ eſt dubi/
um mortuō ad/
iuari. Ut ſallū
dicere. q̄ ſacrifi/
cū altari ſacra/
mētū ecclie. s̄ ſa/
cramenti ecclie
non proſunt ni/
ſi in iſtu yiatō/
ris. ergo ſc̄. Iic̄
q̄ iuera ſc̄ cum
alia ſacra n̄ p̄/
ſint p̄ mortem.
v̄n̄ ē q̄ hoc ſacr̄
altaria p̄deſt.

Aug. iſer 13. dōm q̄ alit̄
mōce v̄r p̄deſt ſacram̄ al/
biſ apli. 4. dōm q̄ ſc̄
p̄deſt ſacram̄ al/
tariſ viuis alit̄
mortuō. Cuius
ei p̄deſt ſub rōe
ſaci ſc̄. mor/
tis aut̄ p̄deſt
ſub rōe ſacrificij
Inq̄t̄ ei ſacram̄
eſt cibar̄ t̄ dat̄ ḡ
tiam ſp̄ficeriōe
manducāt̄. In
quāt̄ aut̄ ſaci/
ſiciū deū placat̄
hostie ei ſpacat̄
et qm̄ deū ira/
tus eſt non affe/
ctioe inſueriōis.
ideo deū placan/
do non ſedar ip̄/
ſius affectiōem
ſed remitti facit
pene acerbitatē

Qd̄ q̄ quare a/
lia ſacra n̄ pſunt
dōm q̄ alioꝝ ſa/
cram̄toꝝ diſp̄e/
ſatio refiſc̄it ſc̄/
cū in pſona vel
circa pſonaz. ſic
p̄z in baptiſmo. zō n̄ p̄t baptiſari n̄iſi q̄ pſto ē in aquā
mergi. ſed ſacrificij eact̄ p̄ pſona. t̄ qm̄ act̄ in pſonaz
req̄uit̄ pſona acu exēt̄ ſed p̄ pſona n̄. ſic x̄p̄ ſobtulit
ſe p̄t p̄ illis q̄ fuerūt̄ t̄ q̄ furū ſur. ſic ſacrificium p̄deſt
ſi bus q̄ finiſteriāt̄. **D** Per paup̄es q̄r̄ eſt regnū ce/
loꝝ ſc̄. Cōtra h̄ obi. q̄a q̄ diliḡt̄ alioꝝ t̄ orat̄ pro pecunia
dat̄ ſp̄uale p̄tali. t̄ ois talis ē ſympatia. q̄ ſc̄. 13. dōm q̄
m̄mōna hic appellaſ ſoſſeſſio terrena. de hac ſacit hō

sibi pauperes amicos dū coꝝ ſubuſit neceſſitab⁹. pa/
peres aut̄ christi orant v̄i grati ſuſ biſtū. t̄ ita p̄z q̄
biſtū. t̄ pale n̄ eſt ſicut ſuſ moriuua. ſi ſicut aliqd̄ in
duces t̄ qm̄ hoc non p̄ncipalit̄. intendit̄. iō pp̄t̄ hoc n̄
orat̄ finaliter. t̄ orat̄ ſecondit̄ ſed impetrat̄ p̄ accidēs. ſ.
p̄ acquiſiſōnem
amoris.

dentibus conſequētia iſta red/
dunt̄. n̄ iſta q̄ ſuſe virtuſi
ſi q̄d̄ in ea meruerit̄ n̄ poteritha
bere poſteā. Ecce qb⁹ t̄ q̄lif pro/
ſint illa q̄ ſeſtū ſreſq̄tia ec/
clēſia. Ad diocriter malis ſuſ/
fragāt̄ ad penē mitigationib⁹. me/
diocriter bonis ad plenā abſolu/
tōe. Qui n̄ h̄it̄ tātē pſectōis
merita ut n̄ indigeant iuuari.
ppaup̄es quoꝝ eſt regnū celorū d
q̄ ſi ſeſerūt̄ amicos d̄ māmo/
na in iuqtatis. Quoꝝ tanta eſt pſe/
ctio v̄this adiutoriū ſoſſeſſio ſe/
nt. q̄les ſūt̄ apliſ martyres. vt̄
ei ait Aug. inuria eſt p̄ marty/
reorare in ecclia cui nos debe/
muſ ſoſſib⁹ cōmendare. p̄ aliiſ
aut̄ deſtūtio ſoratur.

De officiis ſepulture.
C Oſidit̄ q̄ ſūt̄ iſta ſuſfragia q̄
n̄ proſuit̄ deſunctis v̄tpote exe/
quia pompe. **C**

De pōp̄is ſoſſo exeq̄az idē Au/
gu. ita dicit. p̄dōpa funeris. ag/
mina exequierū ſuſptuſa dili/
gētia ſepulture. viuoz ſūt̄ q̄lia/
cūq̄ ſolacia. n̄ adiutoria mor/
tuoz. q̄ ſi aliqd̄ p̄deſt ipo ſepul/
tura p̄ciosa. ſoberit̄ pio viſis vel
nulla. Preclaras exeq̄as in con/
ſpectu hoſim purpurato illo diui/
ti exhibuit turba famulorū. ſed
multo clariores in cōſpectu do/
mini uleſero illi paup̄eri mi/
nisteriū exhibuit angeloz. q̄ eum
extuleſt ſi marmoreū tumulū
ſi abrahe gremiū. Sit tū cura
mortuō ſepliēdī. t̄ ſepulchra
pſtruēdī. q̄ hec iſcriptur̄ ſetis i/
ter bōa opa ſputata ſt̄. nec ſolū
in corporibus patriarcharum:

te alſeviſus potest probabilit̄ dubitare. Q̄ obiſetur
q̄ deſiderandus eſt honor ſanctor̄. Dicendum. q̄ veruſ
eſt ſed cum hoc perimus. non ipſis ſanctis perimus.
ſed perimus nobis. vt̄ nobis innoſteſcat eorum virtus
perfetta. t̄ deuit̄ affectio bona ad laudem diuinam ſuſ
ipſorum. Si quis tamē contendat hoc eſſe orare p̄o
martyre. Dōm q̄ iſto m̄ n̄ intelligit Aug. ſe q̄ orare
p̄ alioꝝ eſt petere ſalutē eius. vel acceleratōem ſalutis.

E Inuria c p̄
martyre orare i
ecclēſia. Vide
male dicere. q̄
ordines p valde
bonis ſūt grāru
actiones. ſed q̄
agri grām. p ſan
ctis n̄ facit eis
iniuriā. q̄ ſc̄.
Item quod licet
nobis deſidero/
re licet t̄ petere. Abat. v.
ſi ſoſſiderare po/
lsumus honorez Aug. de ſi
ſanctorū. ergo bis ſpli.
e orare debemus
pro ipſorū ſoſſo
noſe. 13. dōm.
q̄ Augusti. hic
orare p aliquo
dicit orare pro
aliquo ſalute
quam iam habet
ſi ergo conſtare
debet nobis q̄ ſoſſ
martyres ſtatiſ Aug. i ſer
beaſtificantur ſi moe de ver
cut nullus deſerbit apli.
de corum gloria
dubitare. ita n̄
lus debet pro eis
orare. Si enim
orat̄ videtur pre
ſumere q̄ n̄ ſint
in gloria. ita q̄
non ſint marty/
res vere. t̄ n̄ ſa
tum preſumere
ſed etiam exteri
us innuere. ac p
hoc iniuriā mar
tyri facere. Q̄ Augusti
ergo obiſetur q̄
ſunt gratiarum
actiones. dicen
dum q̄ iſtud eſt
verum quando
ecclēſia de ſaluſ

Liber

71. **N**e habeat tantum pfecti
onis merita. q
bis suffragis n
egeret. Uide q
omnes sine tale
quia sup illud. q
Loz. viii. ut il
loz abundantia
glo. Qui vivit
in hoc seculo no
habent merita
De duobus ad vitam suffici
bonis qua entia nisi iuuic
accepta merito christi et
p' morez angeloz. **S**i
v' auxilia. riu' videt. quia
aut habet verae
charitatem. aut n.
Si n. ergo nul
lum habet meri
tu'. Si habet. er
go cum habeat
sp' sacerdotum. et ita
pignus heredi
tatis cerne ha
ber sufficientias
q' d' omni p' tria
sunt gna hoim ha
bentia charita
te pfecta et abso
lutem ab omni
culpa et pena. et
tales sibi suffici
unt. sed hi pot' s
unt in celis. q' in
terris. talia eni
pueratio in cel
est. Quidam hnt
pfectu' a nomine
m' p' mala o
pera p'cedentia se
obligari ad pe
nā. et tales indi
gēt suffragis no
ad salutis obtē
tionē sed accele
ratōz. Quidam hnt
charitatem imp
ficerū ita q
pni sūt ad easuz
et obligati sūt ml
t' reatu' p'cōz
et tales vivit in
h' seculo. q' n
no secōment
seculo. et indigēt
suffragis ut in
charitate p'mai
ncant. et vt ex
eunte de terra
tormenta n' co
dineant.

80.

aliorūq' sc̄tōz. q' etiā in ipi' dñi
corpo q' ista fecerū laudati s'
Implicant igū hoies erga suos
officia postremi muneris. et sui
humanieniamēta meroris. ve
rū illa q' adiuuā sp's defuncto
rū. s. oblationes orōnes. multo
observant' p'curent.
Determinat vtrū suffragia
p'sunt oībus equaliter. **d**
Solēt moueri q' de duobus
vnodinitate altero paupere p'c
mediocriter bonis. q' p'dictis
suffragis indigēt et merueft p'is
p' morte iuuari. p' altero v'oid ē
p' diuite speciales et cōes sūt o
ratōes. multeq' elemosynaruz
largitōes. p' paupe v'ō n' fuit ni
si cōes largitōes et orōes. Que
rit g' an tñ iuuet paup pauciori
bus subsidijs q' tñ diues amplio
rib'. Si n' pariter iuuat. n' ei red
dit sim merita. Adseruit ei parit
iuuari. q' pariter boni extiterit.
Si v'ō tñ suffragij p' se q' q' tñ di
ues. q' d' tulerū diuiti illa sp'ali'
p' eo sc̄tā. Sane dici p'ot si ei ma
gi valuisse g'nalia et sp'alia q' pau
peri sola g'nalia suffragia. et tñ. p
fuerūt diuiti sp'alia. si q' d' ad ali
ud vel magis aliqd. s' ad idē ad
q' g'nalia. vt ex plurib' et diuer
sio causis vñ p'cipere emolim
tuz. P'ot tñ dici aliter illa plura
subsidijs cōtulisse diuiti celerio
re. absoluōez non pleniorē.
Inq'rit de infirmo mediocri
ter bono. cui decedētī sine mū
dinon p'it subuenire suffragia
eccie. q'liter habeat liberari. **e**
Sed: ex p'querit de aliq' medio
criter bono q' talib' indigēt suf
fragis in ipo p'sumatiōis mūdi
articlo cū reliq' migrabit. si sal
uus fuerit. Pro eo n' offerit. vt te
teri' sacrificiū vel orō vel elemo
syna nechabebat tāte pfectōis
merita. q' his suffragis n' egeret
N' q' d' g'saluabit. Estimo eu' q' s
p'gnē trāseūtē saluari meritis
intercessiōib' celestis eccie. q' p
fidelib' sp' intercedit voto et me
rito donec sp'leaf xps.
Determinat de suffragis q'

Quartus

mortui impariūt viuis **f**
Sz forte q'ris. n' q' p'ces suppli
cātū sc̄tā audiūt. et vota postulā
tū in eoz noticiā pueniūt. Nō
ē credibile aias sc̄tōz q' abscō
dito faicei di verilumis illustra
tōeletant. in ipi' cōtēplatōe ea
q' foris agunt intelligere. q' tñ
vel illis ad gaudium vel nobad
auxiliū priner. Sicut ei angelis
ita et sc̄tis q' do assitūt p'cūtōes
n're innotescūt i' verbo dei q' cō
tēplant. vñ et dicūt' ageli orōes
et vota n're offerre deo. n' q' eu'z
doceat. s' q' eius voluntatez sug
eis cōsulūt. Unde aug. Angel
q' sūt ap' dñi innotescūt petitio
nes n're. q' v' q' d' n' e'as offerat g
deo. et de his p'sulat. et q' d' deo iu
bente sp'ledū et cognouerint. b
nob'evidenter v'lata' reportet
Eli' et angel' hoib' ait. L' u' ora
reis orōne v'ram obtuli deo. ad
oia q'dē sciēda sufficit deo sua p
se. tio. b' tñ n'cios. i' angelos n
q' ei q' n'cilit annunciat (nō ei sūt
vlla q' n'ciliat) b' s' bonū eoz ē de
opib' suis ei' cōsulere xitatēt.
et b' q' ei dicūt' si nulla n'ciare
n' v'ripe ab eis d'iscat. b' vt ab eo.
ip'g' verbū ei' sine corpali sono
M'nciat etiā q' voluerit ab eo
missi ad q' s' voluerit. totū ab illo
p'illud v'bu' ei' audiēt. t' in ei'
veritate iueniētēs. q' s' sibi faci
dū. q' q'bus et q' n'ciandū sit.
H' et nos orātes eū. n' eū doce
mus. q' nouit (vt ait verbū ei')
p' vester q' d' vobis necessarijz
sit priusq' petat ab eo. Nec ista
expte cognouit. b' futuro oia tē
poralia atq' s' eis etiā q' d' q' ab
illo petituri fueram'. et q' s' t' de
q' reb' vel exauditur' vel nō
exauditur' et sine initio q' p'z
sciuit. n' g' d' angel' orōes n' f'as
offerre deo. q' s' de' t' c' n' ouerit
q' d' velim' t' q' indigeam'. q' oia
anq' s' sicut et postq' facta sunt
nouit. s' q' necesse habet rōna
creatura. t' pales cās ad ef'na ve
ritatē referre. siue petēdo q' d' er
gase fiet. siue comulendo quid
faciat.

g Ut q' d' n' e'as
cas offerat deo.
Querit p' quem
modū angeli of
ferut deo penit
ones n're. vñ
sc̄t' p' se. an p'
pter nos. vñ. di
cendū. q' sicut v'li
demus in cātis
terrenis q' q' no
sc̄t' loqui coram
proze. d'ducit ad
uocat' v'loqua
tur et allegat' p
ip' s' sp'agl'li
bus intelligēdū ē
q' cū nos nec p'
orare. ino nec Aug. illo
balbutire sc̄tā de o'adā
corā deo q' agē
lus tāt' aduoca
tus et allegator
mag' in illa su
perna curia assu
mat verbū v' o'
ratioz n'ram p
ponat. Si auēt
q' r'f' q' modū
habeat ē. Dico
q' loquit' n'm et
o' n'm est des
derū alit' rei
vel petitio for
mata p' m' deside
riū. t' q' n'm deside
riū n'm et mera
t' vera et ardent
dilectioē ē. t' n'c
for' clamam' in
aurib' dei et
tun' optime p
oram' t' quo
niam affectioē
n're sunt repide
t' affectioē agel
loz feruentissi
me et magis ele
uate ad ipm' de' Aug. in b
siderādo. p' nob' d' g' noui
q' nos deside
ramus. cum ac
cedant ad deum
familiarius et p
ximus dicunt
sibi offerre. t' q' d'
deus v'dit nos
primo petere et
approbare per
os nostrum. se
cudo magis ap
prob' per os et
desiderū agel

rum. Et quoniam istud de noscere quod approbat. hinc est operationes nre dicunt apud deum innoscere. non soluz per nos verum etiam per angelos. Angelum enim dicunt locum affectum voluntatis et per administrum regis. sicut exponit greg. superincipit iob. b. **S**ed bonum cor est de opibz suis eius consilere veritatem. Tidetur male dicere. quod istud consilium dicit in consiliorum et ira angelorum ut dic de omnibus hunc intellectum deformem. g. in eis non cadit consilium. **N**on. di cendum quod consulere aliquid hoc est dupliciter. Aut ut per indagationem et inquisitorum discus sionem pueniat ad cognitorem rei dubie. Aut ut per illustracionem eius subito cognoscatur. sciat quod debet facere. Nam est

Quid dictum est de angelis attribuit scitis a iabus.

Si autem angelus a deo per verbum eius discutit peritores suos. et quod debet implendum sit et quod non cur credam. et alias sanctorum dei facies atque plantum. in ei exitate intelligere paces hominum. et quod impletus est vel non. Inde est quod de dicitur exaudire paces quondam non solus qui effectum mancipat. sed etiam quando innotescit curie angelorum et scientiam quod inde futurum est vel non. et quod cognoscitur dei voluntate esse. volunt et ipsi. Adeo enim supradicte voluntati addi-

Habent intelligentiam huiusmodi tria quae determinant receptaculum aiaz et rata. Secundum suffragias qui recipiunt a viuis. Tertio suffragias qui impendunt viuis. Circa primum tria. Primum quod de receptaculum aiaz anno aduentu Christi. Secundum quod virum post aduentum Christi habuerunt loca determinata. Tertio utrum egrediantur ad exteriora.

Questio. Circa quam procedit sic. et quod anno aduentu descendebat ad infernum ostendit homo per verus testamētū. Ita dixit patriarcha Jacob Ben. xliij. reducens canos meos cum dolore ad infernum. Et Ben. xxxvij. descendebat ad filium meum lugens in infernum. ergo et. Ite Job. xvij. In tenebris stravul lectulam meam. in inferno domine mea est. et stat quod iustus erat. g. et. Ite hoc ipsum ostendit etiam per nouum testam. quod dicit in symbolo. descendebat ad infernum. Et stat quod non nisi ad corruptionem iusti. iusti est descendebat. Ite Act. q. quod est suscitavit solitus doloribus inferni. g. oecum aliud detinebatur in inferno. Ite debitis originalis peccati nondum erat solitus. g. nec homo prius dyaboli creper. g. et tunc est iustus. poterat idem dyaboli trahere deossum. **S**ed in inferno est locus debitus malis et iniustis. s. anno aduentu Christi multi mortui sunt boni et iusti. g. illi non descendebant in infernum. Ite. nonque quia ab locis sum exigitur meritos. g. cum viri scient ante aduentum Christi multum distaret ab impensis Christi ad meritum. ergo etiam Christus ad locum. Ite in inferno nulla eredeptio. g. si iusti descendebant ad infernum. viri non sicut fuerunt inde libertati. quod manifeste fallimur. Ite sicut piz. Lu. xvij. chaos magnus firmatus erat inter Lazarum et diuite. ut non possent mutuo ad se trahere. g. videlicet in locis distantibus erant. Ite Aug. xij. sup. Gen. ad lram. videlicet in infernum mentionem non esse faciat in rege paupers. s. in supplicio diuiti. Et itez idem. Non dum inueni et adhuc regro. nec mibi occurrit in inferno alicubi in bono poluisse scripturam. non autem

habuimus. sed hoc non solu habuimus sed etiam angelicum est probabit. **S**i autem angelus a deo tecum. Ut male dicere. Quia beatus 10 Greg. dicit. quod est quod non videt quod videtur ois videt. p. dicitur. cendum quod multa addiscunt angelii sive per ipsum verbum et per alios angelos sive per experientiam. Quid autem dicit gregorius. non intelligit quod omnia videantur. sed quis vident istud unum quod est melius videtur est omnia. Unde si cut ille qui habet deum dicitur omnia habere. non quia omnia sive possessor. sed quod habet illud una cui non possunt equipari omnis ideo per equum pollentiam vel superalentiam dicitur habere omnia. Sic qui nouit deum. dum dicitur omnia nosse.

cti sunt. ut nihil propter eius voluntatem queant velle. Intercedunt ergo ad deum per nobis sancti et merito. dum illos merita suffragant nobis. et affectu duorum votarum nostra cupiunt impleri. **Q**uid tamen non faciunt nisi in voluntate dei implenda didicerint. Oramus igitur ut intercedat pro nobis. id est ut merita eorum nobis suffragentur. et ut ipsi velint bonum nostrum. quia eis volentibus deus vult et ita fieri. Ex preciosis stat quod cum quibusdam misericordia agit deus quod eorum peccata meruerunt secundum mediocriter malis. qui suffragiis ecclesie iuvantur.

nisi in bono accipiendo simus Abraham. g. si sancti patres in simo Abraham portarent sic dominus ipse Lazarus restabat. p. et ferio. tu ratione status quodlibet est. tu ratione sitrus. Non enim infernus denotari a suo summo. et tunc dicit infernum locum in quem maxima pena. et locus infumus. et iste non competit nisi dominum. nam qui puniunt pena sensus. et sine spe interiori periculum. Hoc itez appellari locus infernus in quo quis puniatur pena dani. et iste dicitur lympha. et in hoc descendebat anno Christi aduenit sancti patres. et descendebant nunc puuli non baptisati. Sed attendebant per patres fuerant in parte superiori. puuli in parte inferiori. Et robi huius. qui isti habent caritatem visionis sine expectatione. illi habebant cum expectacione. et ideo quod in parte superiori erat et visione dei expectabantur. non enim in lymbo sed in simo Abraham dicebantur et ille quod locum dicebat inferiorum. et quod infernum. et quod aliquando locum erat miseria. Lymbus. querat pena caritatem. Sed sinus Abrahame. querat expectatio glorie. ita infernum non solu a mundis in malis quiteruntur accipiunt. Sinus autem Abraham in bonum. qui est ibi reges aut per puritatem malorum. aut per collationem ois boni. et sic est locus glorie. et per hanc distinctionem prorsus ad utramque parte. Rodes enim ad prima parte procedunt ad infernum large dicto et secundum situr rones vero ad oppositum de inferno dico. pro parte et secundum penam sicut patet discurrent per singulas.

Questio. **D**e receptaculum aiaz post aduentum Christi. et quod viri erunt habeant receptacula. vel loca determinata. Et quod non videbant de bonis. glo. super illud p. xxvj. adhuc pusilli et non est et. Adhuc pusilli est vicos ad fines vite eutis qui libenter sicut sancti. Post hanc in vitam non ita erit ubi erunt sancti quibus dicitur. Venite benedicti. Item quod malum non habeant receptacula videtur Aug. de spiritu et anima. Quedam autem puniuntur in loco ubi deliquerunt. quod est in abditis receptaculis. Item quod neuter videtur Aug. iii. enclo. Tempus quod inter bovis mortem et ultimam resurre-

Liber

Quartus

ctionē interpositū est alias abditis receptaculis. Itinet sicut vnaqueq; digna ē requie vel cūna. Item ratione vi def. q; sit a corpib; exire sunt spūales & oīno a corpē dependēt. q; locū remuneratōis. **L**otra. q; malibabe aīne videt. q; Luce. xvij. dixit dñs. mortuū ē diues & se pultus ī inferno. Et post subdit. ne veniat in locū ro mentoz. q; rē. Itē q; boni videt. **Q**ad Lox. v. Si terrena vestra habitatio dissoluat. domū habemus in celis. Et Grego. qui xp̄m in celo esse nō dubitat in corpe. nec Pauli aiā eē negat. Item rōne videt. quia loci a gratas p̄fert ad opationē. ergo cum siē beate sint excellētissime virtutis p̄emplando deū & oīno imutabiles. ergo locus supnūs eis debet. ergo ab oppositis damnati infimus. Item excellentia retributionis consistit in so ciētate multa. quia nulla sine socio iocūda est possessio ergo anime posthanc vitā sunt simul. **R**ō. dōm q; tri p̄icem locum contingit intelligere. si remuneratōis. q; de expectationis. & purgatōis. Et rōne hūus est. q; p̄ania exuta ex dupli causa potest impedita remuneratōis beata. aut ppter hoc q; ianua est clausa. aut ppter hoc q; ipa nō est plene purgata. Statui retributōis respon det locus. p̄p̄ius & receptaculū determinatū ī se & quo ad nos. & celum emperu quo ad bonos. & quo ad malos locus infimus. Statui q̄tis & expectatōis respon det locus determinatus ī se. sed nō qua ad nos. q; nec scitur per scripturas ubi sit lymbus. Statui vero pur gationis responderet locus indeterminat & quo ad nos & quo ad se. q; nō omnes in eodē loco purgantur licet forte in aliquo multi sint. & q̄dū ad hūc locū loquitur Aug.

14. **D**ōm vero ob̄ de glo. dōm q; nō loquuntur loco ied de statu īstum ad scđam stolam. Hōreſt m̄ alter dicit & melius. q; ante receptacula aut sunt fm̄ merita bona. & sic ē paradisus & locus celestis. Aut ppter peccata. & sic di stinguitur triplex locus fm̄ triplex peccati gen. & purgatorij. & debet veniali. Lymb. & originali. et infer nus. et h̄mortal. Eben p̄ esse & sar. pbabile ē q; dōrūm se habeat ista tria loca. s̄t m̄ circa eandē ḡtem sint. sicut colligi potest ex sanctor̄ dictis. & ex his que in p̄ceden tib; dicta sunt. Ut possunt loca animoz distinguitur. ut reducant ad bimemb̄ divisionē. Locus retributōis aut est glorie aut pene. Si glorie. si celum. Si pene. sic infernus. Gloria vero distinguit. quia charitas que ym̄ specie est meretur gloriā. Sed penalis locū est duplex. aut fm̄ pena damni. & lymbus. Aut fm̄ pena sensus. & sic infernus. Et vtrū ī mērūm dividit q; qui pena damni puniuntur aut simpliciter & eternaliter. & h̄i in inferiori illi p̄is q; dicit lymb. Aut ad ips. & h̄i in superiori que dicit sinus Abrae. Similiter illi q; puniuntur pena sensus. aut simpliciter. & sic infernus p̄ pie dicas. aut ad ips. & sic locus purgatorius. Et sic patet quod aīne habent receptacula & que. & si aliquae au toritates contrarie videantur. intelligendē sunt vel īstuz ad statum. vel īstum ad aliquas animas quae purgantur de quibus supra dictum ē. q; dispensariue in diversis locis anime purgantur. licet fm̄ legem communem sit ali quis locus communis.

15. **Q**uestio **iiij** **c**
Utrum ante a suis receptaculis aliquādo erēt. Q; nō videtur. p̄s. ut inhabitem in domo dñi. Item de ma lis specialiter. Job. viij. qui descedit ad inferos nō alcedet. Itē aut locus aliquid facit aut nibil. Si nibil. ergo nō videtur ratio quare magis sint in loco determinato. Si aliquid. ergo si bonor̄ gloria nō cebz minui nec ma lorū pena. ergo nūc possunt nec debent egredi. Itē

nos nō possumus locū nostrū mutare ēn mutem & sta tum. Un q̄i meremur nō sum in statu merendi. q; nec ille. S; eaz statū est imutabilis. q; locū. Lōtra. sancti multos visitant & multis appent. sicut p̄z in virtutis serō rum. q; si aliquid est apparitū. vr̄ q; sine vbi apparet. I; non simul ī celo & ī terra. q; recedunt a suis habitaculis. Itē demones sunt circa nos & nos exercent q̄ m̄ sunt di gni majori pena q̄ aīe. q; si illi. multo fortior̄ & aīe p̄nt ca ea nos esse. Itē statū resurrectio erit & iudicū oīm su mul. q; necesse ē q; tam beata q̄ dānata veniat ad corpora & ad locū cōm. Itē deus vbiq; ē & equaliter. q; aīa vbiq; p̄t equalit̄ frui deo. q; si beatitudō est fructio. p̄t bea ta aīa ire quo vult. ergo pari rōne & damnata. Itē Bre go. in dialogo narrat de suscitatōne aliquor̄ quor̄ ani me erant ī paradise & ī inferno. ergo rē. **R**ō. dōm **17** q; hūismodi receptacula aliquib; dantur fm̄ dei consiliū & causas superiores. aliquib; fm̄ sententiā & cau sas inferiores. Hūsecundi possunt mutatione divine sententiā ad p̄ces sanctoz de hūismodi locis revocari. & sicut mutant statū. ita & locū. Primi vero q̄ fm̄ cau sas imutabiles hūismodi locē repurari sunt nō exibit finaliter. possibile ē n̄ eos erire ad t̄ps. Sed eritus ad t̄ps aut est ad recipiendū complētā remuneratōne. & sic boni & mali erubunt in die iudicij. **A**llat ad p̄ficiēdāz aliquā opationē. & sic exēunt beati. nūc tamē dama ri. Et ratio hūis ē. quia beati possunt iuvare nos re uocando. cōformando. liberando. sed demna ti sunt ligati ad oīm opa. Rursus pena depēdet a loco & gloria nō quis est a deo qui vbiq; est. Concedende ergo sunt rōnes pbantes q; boni aliquā loca recepiētis sicut mutat. **A**nd illud qd̄ ob̄ de malo p̄ sile de demoni **18** bus. dōm q; nō est sile. q; isti h̄i opat̄ aliquā ad nos exercendos. & iō nō sunt ligati nec penitū dānati. qd̄. buc sunt ī statu merēdi īstū ad vim administratiā. **A**nd illud qd̄ ob̄ q; nō erit. vēz īstū alli q; sen tentiā diffinitiā sūt dānati. **A**nd illud qd̄ ob̄ qd̄ fa cit. dico q; in bonis tū ad agnētiā. ī malis ampli. q; auger pena. & iō isti n̄ erēt vēlli. **A**nd aliud p̄z. p̄. q; nō est nob̄ possibile ī celū ire. I; ī celo exētib; possit q; beata. mali vō nō p̄t q; nō simunt.

Qonsequenter īstū ad secundū articulū que ritur de suffragiis que recipiunt anime defunctorū. Et circa hoc querunt tria. Primo queritur vtrum suffragia pro sint defunctis q; sunt mediocriter boni. Secundo vtrum defunctis pro sint suffragia facta per malos. Tertio quārū pro sint suffragia. & cū eo nō equaliter oīv. q̄ris cui magis. aut ei qui magis meruit. aut ei p̄ quo specialiter fūne.

Questio **iij**
Vrica quā sic p̄cedit q; nō pro sint mediocriter bonis. quia magis dignis debent ecclesie suffragia proficer. sed nō pro sint bonis qui sunt ī paradise. ergo rē. Si tu dicas q; non indigens. ideo non est simile. **C**ontra. in vita ista peccatores indigent. & tamē necessitate est q; ipsi faciant penitentiam nō alij p̄ ips. Itē illi qui nō est ī statu merendi nec ē potest. nūbil. p̄dest alienū suffragiū. sicut p̄ater si aliquis sit stultus irreuocabiliter. sed tales sunt mortui ergo rē. Si dicas q; prius meruerunt ut eis p̄cedissent ī statu illo. **C**ontra. quodūq; meruerunt necesse est eos meruisse. & qd̄ necesse est eos meruisse necesse est remunerari. ergo si nūc sicut suffragia remunerabuntur. ergo nibil eis pro sint. Item pena purgatoria mensuratur fm̄ quoniam

titate eternabilis. ergo cu suffragia non minuit de culpa ergo nec de pena. Et non minuit de culpa. pater. q: folius de haber effectu in aliam. Si tu dicas q: haber effectu in aliam p: modum meriti. et de merito suffragiorum minuit. Cetera. et si de teat culpe macula p: se. tamen rea t: q: pena. sed stat q: in eis estum ad reatum oportet deleri culpa ergo q: pena purgatoria. Et hoc nibilominus faceret sine suffragio. ergo re. Itē hoc ostenditur de duodecim ad impossibile. qm si delet prem. ergo possibiliter q: totū. et ita ille remanebit impunitus. Et haec auctoritate sacre scripture. h. Nach. xij. sancta et salubris est cogitatio p: defunctoris erorare ut a peccatis solvatur. Item Aug. de cura p: mortuis agenda. beneficia et sacrificia que offeruntur p: non valde malis sunt propiciatoris. ergo re. Itē hoc conditur auctoritate ecclesie et ipsi q: purgatorio valer. Itē rōne videt. q: pena purgatoria est determinabilis. ergo et diminuibilis. s: si p: eo q: p: crescere in gratia statu. valet ad p: am augmētā. ergo part rōne si fit p: eo cui q: pena possit diminui valet ad penam diminuendā. Itē sic se habet orationes sc̄rōz mortuorum ad viuos sic vivos ad mortuos. sed sancti mortui sperant nobis bona et nos adiuuari. ergo vivi mortuorum. dōm. q: quia i omni opere dñi est misericordia et veritas. duo sunt que faciunt suffragia ecclesie valere. sc̄rōz dignitas et necessitas. Justitia enim considerat dignitatem et dignis sunt qui in charitate decernerunt. et ab aliis membris ecclesie adiuuati meruerunt. maxime si ipsi alios adiuuauit. Misericordia vero considerat necessitatem. et hec quidem magna est in his que sunt in purgatorio. q: grauiter puniuntur et se iuuare non possunt. Et hoc patet repositio ad p: muz. q: suffragia non ita valeret comp̄hensoriibus. s: q: non indigent. et non ita viatoribus. q: adhuc p: se iuuare. Ad illud qd obseruat non sunt in statu merendi. dōm q: quis non sunt in statu merendi. sunt tamē in statu soluendi. soluunt ei qui rebent et video et si non adiuuari in merito possunt. tamē adiuuari in solutione possunt. status autē soluendi non est q: cu statu meriti sed illū presumpit. sc̄rōz q: p: meruit q: in tali statu possit soluere et iuuari. Qd obseruat q: si meruit necessitate est meruisse. dīcedū q: vera est de merito absoluto. sed illud fuit meritem conditionale. Ad illud quod obseruat qm est eternabilis. re. dōm q: ceteritas penae non respicit maculam sed reatum. et obligatio ad veniam minuit solutione penae facia ab ipso vel ab alio. Ad illud q: solueretur tanta re. dīcedū q: vera est si tot enim suffragia. sed suffragia non auferunt a pena nec liberant nisi dum sunt. et in illo tempore homo puniuntur et alii p: ipso idea non remaneat impunitus. veritatem si suggabundarent. tunc possibile esset totum remitti. nec tamē peccatum remaneat impunitum. q: quis non puniatur in se. panitur tamē alio modo in aliis sicut supra dictum fuit de baptismo. tamē vir aut nūc sit.

Questio ii.

Utrū pluit suffragia facta p: malos. Et q: non videret Iohannes. x. Sc̄m q: peccatores deus non exaudit. q: si non pdestorū quā deus non exaudit. pater re. Quod si diccas q: ibi illud non est verū. q: a ceco non abeūagelista dicerū est. Cetera. hoc non soluit. q: sylae. s: cū multiplicaverit peccatores non exaudiat. magis enim ire plene sanguine. glo. sanguine. i. perō. q: si omnis peccator malus ē talis. videt q: suffragia facta p: malos non pluit. Item Greg. Lus. q: dīsplicet ad intercedēdū mittit. trati animū ad deteriora provocatur. ergo potius obsunt q: pluit. Itē rōne videt q: nullum opus est satisfactoriū nisi quod sit ex ea

ritatis radice. sed istud non sit sic quod sit a malo. q: non satisfacit. Itē iste peccator non ē medy ecclesie. q: nullam habet connectionem cu illo q: mortuus ē. ergo op̄ ei omnino ē alienum ab ipso defuncto. q: nihil ei facit. Itē si malus faceret p: se. nihil sibi pdestet. ergo p: ratione non pdestet alii si faceret p: illo. q: vnuquisq: efficacius meret sibi q: alii. Cetera sacramenta ecclesie q: bona sunt cum diligēt p: bonos et malos. q: missa mali sacerdotis ita pdest et boni. Itē qm seruus etiā extra charitatem datur elemosinā ad imperium dñi. meretur dñs ac si seruus bin daret. ita similiter in p:posito cu ille. p: q: fit sit i caritate valet ei. Itē rōne vī. q: dñs sua largitatem putat opus faciū ab alio ac si fiat ab eo. p: quo fit filiale i caritate. q: re. Itē qm alius facit alii elemosinā. et si dās sit extra charitatem. tñ recipies p: mere ri i recipio. q: recipio et charitate. s: iste moro suffragia viuoz recipit ex charitate. ergo re. **Dīcedū 28** q: quidā dicit generaliter q: suffragia ecclesie. pluit sive a bonis sunt sive a malis. et rōne ē. q: tā boni q: ma li faciūt km doctrinā ecclesie. et faciūt p: eo q: est i charitate. et vbi deficit charitas faciēt. supplet charitas ecclie dictatā. et mortui suscipiēt. sed non credo breui ter q: p: totū ali qd meret apud dñm. nisi solū dispo sitiue. q: disponit ad meritū. opus enī formā recipit a primo agēte. sicut aqua a vase trinente nō a fonte. sicut coronavulnē et pulchritudinē h: a gēmis et ab auro et nō a queru elemēt. et iō distinguendū q: suffragia sacra sunt opa sacraria. vt celebratio missa. et tūc q: opa dei sunt. ratione contenti. pluit sive fiat a bonis sive a malis. Aut sunt alia opera et hoc dupliciter. aut enī sunt pure a malis. sicut si alius malus orat vt se affligat p: aliquo. et tunc non credo q: valeant defunctis. aut sunt a malis ad imperium alii boni. vt ip̄i defūcti vel amici eiū dñe re i illū ē in elemosyna vel ad portū alterius. vt qm duo legātū p: solitū. vñ exiūtēt in charitate alter non. et in alijs agib. vt qm dñ elemosyna iusto vt ore p: mortuorum. et tunc valent rōne charitatis domini homī coniuncte. et si soluuntur rationes ad vtrāq: prem. Lōne dēdū enī q: nō p: km q: sunt a malis enī. Concedēdū nibolominus q: pluit si cōcomitatur charitas viri iusti. Et tamē ultima rōne non valer. q: defūctoz nō ē suffragia. Et tunc deitē acceptare. et ex hoc eis pētere. s: nō acceptatū p:ces bonoz. ceteris manifesta sunt obiecta ad vtrāq: prem.

Questio iii. f

Quantū pluit suffragia. et cum nō pluit equaliter om̄ibus. queritur cui magis prolinet. an ei qui magis meruit. an ei p: quo specialiter fuit. et q: ei q: magis meruit. q: defūcto p:lit. q: meruit vel p:decēt. q: si magis meruit magis pluit. q: si p:dicatis talis vñtia tenet. Itē p:scēt suffragiorū est km dei distributionē. q: si ip̄e nō est acceptor p:sonarū. vt q: magis dñ distribuere ei q: magis est dignus. Itē omnī dīsplicet ad impossibile. q: q: meruit vt p: dessent cūtū meruit liberari. s: si nō magis pluit. nō cūtū liberarū. ergo qui meruit cūtū liberari. tādīlū liberaur. sed hoc ē cōtra dei iusticiam. ergo re. **Cetero** oblatio preciū in cruce equaliter profuit ac si esset oblatā p: quo quolibet per se. et tantum pdest culibet cūtū meruit. ergo oblatio sacrificij in altari part ratione. cu sit illius oblationis memoriale. ergo magis ei qui magis meruit. **Contra** cum deus exaudiit nos. quodammodo conformari voluntatem suam nobis. quis obedit deus vocē hominis. ergo si aliquis habens charitatem. nec specialiter pro aliquo. videtur q: deus specialiter accipit p: illo. ergo videtur q: magis prolinet illis p: qui

Liber

Quartus

bus speciali⁹ crebri⁹ fuit. Ite si vies ista aliq; dines
darer elemosynā magis sibi pdest̄ est q̄ alii ḡ si ad ei⁹ im-
periu def post moriē cū p̄ tali babeat de⁹ ac si impēderet
magis ḡ pdest̄ sibi q̄ alii. Ite deus acceptat op̄ fm̄ int̄c-
tione. Iz interio facientis ē q̄ specialius ⁊ magis p̄ stiril-
li p̄ quo facit. ḡ tc. Ite p̄ impossibilē ond̄is. q̄ si n̄ pdest̄
magis. ḡ no opt̄ specialiter rogare p̄ aliqui. ḡ mouē stul-
terora eccl̄sia q̄ specialiter orat. **R.** dōz q̄ aliquor

terora ecclesia q̄ specialiter orat. **¶** dōz q̄ aliquor opinio fuit vt p̄positui q̄ suffragia ecclesie sue specia liter sive generalis facta magis plante et q̄ magis meruit. Et ponit ex eplū. sicut si candelabrum accendatur corā diuinā. te. nō p̄ber sibi lumen s̄ erā alijs. & t̄ eis q̄ melius videt maius lumen p̄ber. Ex eplū enī p̄ in lectione q̄ tārū valer si legat oībus in cōmunitātē si cui liber i speciali. & p̄l⁹ valet assistēti q̄ melius intelligit. erā si p̄ alio legat q̄ minus intelligit. & si p̄ ipso legat specialiter. Si ḡ ita est in lumine creato. magis in sacro. si ita ē in lectione. quō nō in orōne. absq̄ dubio ita videt. Et si obiectas cōmunitas ecclesie. R̄ndent q̄ h̄ q̄ specialis ecclesia magis facit p̄ alijs nō facit p̄pter h̄ q̄ magis illi. p̄t. s̄ q̄ liber facit hō p eo quē diligit specialius q̄ magis animata ad scientiū. Enī si istud est notū simplicib⁹ nō ita libēter facerent suffragia. S̄z istud nō credo. q̄ si dicit Aug⁹. de cura p moruis agenda. q̄ sepultura valet i loco sancto pp̄ orōnes sanctor̄ q̄ orat. p eo ad cui⁹ tumulū memo rant. Ampli. suffragia sunt ad solvendū pena sive reatum. s̄z plus ē satissimare p debito multo q̄ vni. & facili. q̄ facili p debito vni. q̄ plurib⁹ indigent suffragiū duo q̄ vni⁹ loq̄. ergo si dividunt inter eos. vteror̄ habet min⁹. ergo nō videt q̄ eq̄liter se extendat ad oēs. Et iō dōm q̄ illud nō est sile. q̄ illuminatio totā sp̄cē rei vise defert ad oculū. & siliter lectio totā silititudinē vocis. sed nō sic est in solvōtū sicutē in asperci & considerātō. Quā uis em̄ duo creditores eq̄liter possint & s̄l videre vnu surū. nō m̄ p̄ eq̄liter solvi duob⁹. Sic intelligendū est in p̄posito q̄ suffragia fiat. Unū refert v̄r̄ sicut p̄ pluri m̄an p̄ vno. & iō distinguedū est h̄. q̄ suffragia ecclesie aut sunt in cōmuni aut in speciali. Si in cōmuni. pro sunt ei magis q̄ magis meruit vt p̄dissent alii aditōibus partib⁹. q̄nō tñ dignitas s̄ erā necessitas consideratur. & sic pbant p̄me rōnes. Si autē sunt in speciali. ei magis plante p̄ quo sunt. & sic pbant rōnes sequētes.

32 **¶** Ad illud tñ q̄ p̄mo obiectis q̄ magis plante et q̄ magis meruit. dōz q̄ vez ē q̄ntū est de se nisi aliud reformet p̄ctum. & h̄ est intentio faciēs. Et siliter ad sequētes respō dēndū q̄ deus distribuit h̄m intentionē illi⁹ q̄ offerit suffragiū. **¶** Ad illud q̄ obiectis q̄ citius meruit. dōm q̄ vez est q̄ citius meruit. q̄rmaiores & plures habuit adiutores. h̄ne ē q̄ citius liberari rōne s̄ilij alieni. Et iterū. iste meruit citius liberari nō q̄ntū ad ea q̄ sunt pp̄tia s̄z ad ea q̄ sunt cōta. de q̄bus magis p̄cipit ceteris parti bus. **¶** Ad illud q̄ obiectis de sacrificio crucis & altaris. dōm q̄ equa idē sit. nō m̄ v̄trob̄is vni formū op̄af. nā in cruce effusum ē p̄ciū in oīmoda plenitudine. s̄z in altaris h̄ effectū determinat. cū q̄tida assumat. Et pp̄t h̄ p̄missa. oblatio nō iterat s̄z secunda iterat. & iō nō valer illa rō. quis p̄cedit ac si esset eq̄lis effectū. Et itez illa p̄ oībus est oblatā. hec autē specialit p̄ fieri. Nec obstat illud Hiero. de p̄sec. dist. v̄. nō medio criter. cū p̄ centuz defunctoz aiab p̄s. vel missa dieſ. nū il min⁹ q̄ si p̄ uno quolibet dicereſ accipitur. dicenduz enim q̄ Hieronymus sicut poter ex adiunctis loquitur quātum ad meritum facientis non quantum ad virtutatem ei⁹ p̄ quo sit.

Qonsequenter q̄ntū ad tertium articulū queris de suffragijs q̄ impediuntur viuis a sanctis suis defunctionis. Et circa hoc q̄ runtū tria. Primo q̄ri tur viri facti s̄t p nobis. Secundo. viri sancti impenetrati nobis suis orōnib. Tercio. vera sit nobis vnde rogare sanctos.

Ducatio. i g.

Lîca quâ oñditur q̄ sacerdotem p nobis. q̄ dicit de xpo qui est sanctorum seruus. Hoc. vii. Semp viuebat ad interpellandum p nobis. sed sancti sunt eius imitatores. ergo sicut christus orat et sancti orant. Item hoc ipsum phatur p illo qd dicitur Job. xvii. Ego rogabo prem et alii paucitatem dabit vobis. ergo simul sancti orant. Item ecclesia coiter orat. sc̄t̄ maria ora p nobis. q̄ t̄c̄. ergo si non stulte pete patet t̄c̄. Item rōne videt q̄ sancti diligunt nos ex charitate. ergo optat et desiderat salutem nostram. Et ɔst̄ q̄ se untrilla non posse esse nisi a deo. ergo optat illa p deu. ergo cu desiderium alicuius reis deo sit oratio p t̄c̄. Contra sancti volunt nobis salutem vel aliud bonum aut non volunt. Si non volunt. ergo non orant. Si volunt. s̄ sic dicit Anf. in plogo. q̄b̄ erit omnipotētes sua voluntatis scient et dicit sue. q̄ cu nullus orat qd p̄ḡ se sic dicit augustinus correcte et gra. si sancti p̄nt salutem nostram non orant. vel si non possunt omnipotētes non sunt. Item vt dicit dominus oratio est ascensus intellectus in deum. Et beati sunt i termino non sive contemplationis. ergo eoz intellectus in deum non ascendit. ergo non orant. Item beatus est cui ad yorum cūtra succedit. Unde augustinus. xiiij. de trinitate. dicit q̄ beatib̄ haereticus quicquid vult. ergo nullus habens quicquid vult eliquid orat vel petit. ergo sancti in patria non orant p nobis. Item christus non orat p nobis. q̄ non dicitur in letania. christe ora pro nobis. ergo si non dicitur. videlicet q̄ non orat p nobis. ac per hoc nec sancti. Item q̄r̄ quare non dirigit ad spūm cūm oratio sic ad p̄t̄. dō. q̄ sic direximus in līsa. Sc̄ti p nobis. Et huiusmodi est duplex. una est q̄ videlicet nostram necessitatem. q̄ nos indigemus ab alijs relevari. Alia pp̄t̄ dei voluntate. q̄r̄ vult ut vnu membra aliud relevet. et q̄ p̄tinuitate sollicita sint mēta. unde cu ipsi sunt liberati debent alias adiuuare. Ad illud ergo qd ob̄ q̄ possit quicquid volunt. dicendum q̄ voluntas dupliciter computatur ad actum. Aut ad actum p̄ priu. ut volo hoc facere. Aut ad actum alienum. ut volo ut alius faciat hoc. s̄ deus vel homo. Unde dico q̄ autoritas ans. est respectu actus. pp̄t̄. sed oratio vel intentio salutis respectu actus diuini. ut. s̄ deus saluer. Ad illud quod ob̄suntur q̄ non ascendit intellectus in deum. Dicendum q̄ intellectus dicit in deum ascendere tripliciter. Aut q̄ nouum aspectum in deum. s̄q̄ homo revocat cogitationem ab alijs et conuertit in deum. et sic est in yirato. Alio modo q̄ asperum alterius inferioris rei. ut cuq̄ q̄ cogitat humanam miseriā. ibi dicitur asperus non quod de novo aspiciat. sed q̄ aliud inferius ad illud respiciat. et sic est in beatis quando pro nobis rogant. quis tunc nostram indigentiam considerant. Tercio modo ppter continuationē intuitus primi. Unde cum quis considerat deum qui est superesse. et continue considerat. continue ascendit. non quia ad altitudinem et ad aliud. sed quia supra se fertur. et hoc modo continue est in beatis. et sic patet istud. quia si primo modo dicatur oratio. assensus est in vie. continuo modo est via et patrie. tertio modo tantum patrie. Ad illud quod ob̄suntur q̄ beatus habet quicquid vult. dō. q̄ beatib̄ aliquis vult sibi. aliquis vult alii. Dico et ad subham h̄c studia est ut habeat omne quod vult sibi.

- sed ut hēat om̄e qd̄ vult alij nō ē de suba b̄titudis sed de plūmātō et bñ c̄. t̄ bñ nō erit quicq̄ oīs electi sūt ḡifica-
ti. t̄c enī q̄libet habebit qd̄ vult libi t̄ qd̄ vult cultibet
alij. t̄ tunc plena ē beatitudinē. Ite bei orāt tm̄ pro alijs.
miseris p se t̄ p alijs. h̄z plūmato numero electoꝝ non ro-
gabū. p se. nee. p alijs. **A**d illud qd̄ vltimo q̄ de tpo-
dōm q̄ ppter eroꝝ arr̄ vitādum dcm̄ ēne videamur
40 xp̄m credere. creaturā. t̄ne videamur eius p̄tates minu-
ere q̄ p̄ oia. eī p̄tum misericordēm nō orōem. Qd̄ vero
q̄ de sp̄ sc̄tō. dōm q̄ q̄ ēdonū in q̄oia dōa donātur.
iō perēd⁹ ēp̄nō porigēda ēpetitio. **I**Qd̄. q̄. b
Utrū sc̄tū impērēt nobis aliq̄ suis orōib. Et q̄ nō vi-
deſ. q̄ null⁹ impērat. aliqd̄ ap̄d deū mīlī q̄ ēn statu me-
rēdi. h̄z sc̄tū nō sūt i statu merēdi. q̄ r̄. Si dicas q̄ nō me-
rito qd̄ tūcūtis h̄z qd̄ p̄cessit. Lōtra. hoc non solute. q̄ fm̄
h̄z etiā si nō roget nibilomin⁹ obtinebam⁹. ergo nibil nō
bis facit oīo eoz. Preterea ip̄i sufficiēt remunerati se
de toto eo qd̄ mererāt. ḡ nō mererāt aliqd̄ alt̄. ergo
rōne. meriti p̄cedētis nō impērāt. **I**te sc̄tū p̄ oia. 2 for-
māt volūtātē suā volūtātē diuīne. q̄ nō orāt nec petunt
nūi qd̄ ds vult dare. h̄z qd̄ ds vult dare dabit etiā si sā-
cri nō petat. q̄ r̄. **I**te sc̄tū vidēt virz oīodes nre sūt ex-
audiēde aut nō eraudide. Si sūt eraudide petut. Si
nō. nō petut. h̄z si nō peterēt nibilomin⁹ p̄tētis erau-
diētē eraudiret. q̄ coꝝ oīo nibil facit. **L**ōtra. sc̄tū in
via impērāt alijs grām t̄ multa bōa. h̄z plus possūt
apud deū in p̄ta q̄ in via. ergo magis impērāt. **I**te.
sc̄tū impērāt p̄vūtis q̄ sūt amici deī. h̄z magis sūt ami-
ci deī in p̄ta q̄ in via. q̄ efficaci⁹ impērāt. **I**te ostēdūt
p̄ impossibile. q̄ si nō impērāt t̄ oīani sicut supra mō-
stratū ē. ergo fruſtra orāt t̄ sūt miseri. q̄ nō implef eoz
volūtas. **I**te sc̄tū ita faciūt miraculo p̄ mortē vrān
ergo ita impērāt p̄ mortē vt ante. **R**o. dō. q̄ sc̄tū
oīodes multa nobis bona impērāt. sicut dieit mḡ meri-
to t̄ affectu Merito qd̄ p̄cedēt q̄ deo facilime ieruerit
t̄ tm̄ locū suis meritis sūt adepti. vt nō solū subi b̄titudi-
nē t̄ gloriā mererāt. h̄z etiā alijs suffragari. Multa ei
superogauerūt affectu. q̄ amici dei sūt faci. t̄ amici
est idē velle et nolle. t̄cū aliquē amēt sc̄tū cōpelliūt vt sic
dicā deū diligere. vñ brā vgo multos p̄tōres deo recon-
43 cilare dī. **A**d illud h̄z qd̄ ob̄ q̄ nō sūt i statu merēdi.
dō. n̄ q̄ verū est sibi. Et p̄terea nō redditō erauditō me-
44 rito. q̄ tūcūtis. h̄z merito qd̄ p̄cessit. **I**Qd̄ ob̄ q̄ tūcū
oīode fieret. dōm. q̄ mererāt nō simpliciter q̄ iste ob̄. ie-
rēt h̄z sub cōditō. vic̄ s̄ i p̄tūt intercedēt. vel alijs coꝝ h̄z
sidia impērāt. sicut aliquī sc̄tū i more perierāt q̄ dōs
eraudiret inuocātēs eoz p̄ prociniū. Et q̄ dicit q̄meritū
eoz est plene remunerātū. verū ē de merito absolute. h̄z
de merito cōdicionātō adhuc stat̄ dōtō t̄merendi rātō
45 **A**d illud qd̄ ob̄ q̄ cōfōmat volūtātē suāz diuīc per
om̄a. dōm q̄ sicut de Aug. de p̄destinatō sc̄tōꝝ q̄ ora-
re debem⁹ p̄ p̄destinatis. q̄ forassī p̄destinat sūt vt
nītis oīonib. p̄firmēt. t̄ li. p̄starz nobis h̄z totū q̄ cent-

Distinctio. p̄lys. de statu et conditione malarum
animarū post mortē.

Sed q̄ h̄ de valde malis. r̄. Supra egit magis
de statu t̄ cōditō aīaz bōaz. in hac p̄tēt agit dō
statu t̄ cōditō aīaz dānatāz. Unī i bac p̄tēt mḡ
q̄rit virz aīe dānate recipiat vñq̄ mitigatōz i pena per
benignitatē misericōdī. an solūmō puniātūt p̄ leueritac̄z
iusticie. Et hec gs dividit i duas. in p̄ma q̄tēt t̄ determi-
nat. Iscōda oīndt q̄lit misericōdī. dei ioge curriēt iusticia

pm̄ saluati ad nīas p̄ces. deberem⁹ vt iōz p̄ eis rogare.
vt fructuose rogaremus. q̄ad p̄ces nīas saluātūr. sic ī
telligēdū ēn sc̄tis q̄ vidēt q̄ dō decreuit nos saluātūr ad
iōz p̄ces. iō instātissime rogat t̄ ip̄etrāt. **I**Qd̄. q̄. i.

Verū vīle sit nobis rogare sc̄tōs. Et q̄ nō vidēt. q̄
iste q̄ uertis ad rogađū sc̄tōs aut ē dign⁹ eraudiri aut
nō. **T**ē dīgn⁹. etiā sine sc̄tis eraudiceſ. Si nō est dīgn⁹
etiā cūlāctis nō eraudiceſ. nec sc̄tī rogabūt p̄ ip̄o. ergo
r̄. **I**te oīdē sp̄s latrīe. h̄z latrīe ē cultus soli deo debi-
tus. q̄ oīo dīz fieri soli deo. **I**te si dicas q̄ ēsp̄s non
tm̄ latrīe. etiā dulit. ergo si maḡ ēhonorare maḡos.
videtur q̄ male facit q̄ iniātāt̄ rogat minores. t̄ b̄ vide-
tur stūtīcia. q̄ maiōres sc̄tī ve brā vgo potētīo:es. sūt
in aspectu dei. **I**te dīs ē nobis misericordīo:z t̄ plēnīo:z
h̄z alīq̄ sc̄tūs. **H**z stūt̄ ēēt q̄ posset adire regē t̄ inue-
nire benigno:z q̄ p̄ncipēs. q̄ relīcto rege adiret p̄ncipes
ergo r̄. **I**te sc̄tū sūt nobis absentes. sed stūt̄ ē q̄ abītū
loqt̄. **H**z stūt̄ ē q̄ a sc̄tis aliqd̄ petit. Forte dices q̄ ip̄
si vidēt deo. **L**ōtra. agēt portat p̄tētōes. h̄z si relucerēt
in vībo. fruſtra portaret. q̄ r̄. **L**ōtra. nos debem⁹ sc̄tōs
dei hono:are. h̄z q̄ orat alīq̄ ip̄m honorat. ergo r̄.

Ite plus p̄nt sc̄tū i curia dei q̄ alīq̄ p̄ncipēs i curia re:es
q̄. h̄z sapīcīa ē volētē impērātē i curia regis depeart
p̄ncipes. q̄ r̄. **I**te b̄ facit coīter eccīa. t̄ star gnō errat
q̄ r̄. **R**o. dōm q̄de decreuit t̄ voluit q̄ sc̄tōs rogarem⁹ 46
triplici ex cauſa. s̄ p̄ nrām in op̄ia. sc̄tōu gliam. et dei
reuerētā. Propter inop̄ia īmerēdo. vt vbi nrā nō sup-
petēt merita. p̄cēnētūr aliena. Propter inop̄ia in cō-
templādo. vt q̄ nō possim⁹ summā lucē op̄spicere in se.
aspiciātūs i sc̄tis. Propter inop̄ia ī amando. q̄ mi-
ser hō se maḡ sentit affīt circa vñi sc̄tū q̄ etiā circa te-
uti. Ideo cōpātūs nrā in op̄ie voluit nos rogare sc̄tōs.
ac p̄b patētō. Quia ille q̄ an erat indignus. rogađū
sc̄tōs eoz p̄cīmōtē effīct dīgn⁹. Secūda cauſa ē sc̄tōu
gloria. q̄ dōs vult sc̄tōs suos glorificare. vult p̄ eos mis-
racula facere in corpib. t̄ salutē in anīab. vt ip̄os lau-
dem⁹. t̄b nō tm̄ p̄ sup̄mos sc̄tōs h̄z etiā infūmos. vñ sc̄tū
aliqd̄ sanatur corporaliter inuocādo līmū t̄ nō inuocādo
perz. alijs ecōverso. sic t̄ sp̄ualiter. t̄ sic p̄z secūduz. q̄
deus vult honorē dulie oīb sanctis dari. Tercia cā. q̄
est dei reuerētā. vt peccator q̄ deū offendit quasi nō ou-
deat deū in p̄ha p̄sona adire. h̄z amicoz p̄cīmōtē implō-
rare. t̄ sic patet tertīū obiectū. q̄ bonū ē aliquādo a deo
resilire. p̄ter reuerētā. **A**d illud aut qd̄ ob̄jicitur.
q̄ sūt absentes. dō h̄m mīgrm q̄ revelātūr a verbo eate. 47
nus quaten⁹ expedit salutē re. Et q̄ dīcīt de angelis q̄
offerit deo p̄tētēs nrās. hoc dī q̄ ip̄m sūlunt super
petitionibus nostris vt sciāt qualiter erga nos debe,
ant mīstrare. Si aut̄ querat q̄lītē q̄s inuocēt b̄tū p̄e,
trū cū sit mortu⁹. dōm q̄ inuocātūs petri. t̄ qm̄ sp̄u
ritus h̄z esse gloriōsū t̄ p̄fectū. Ideo nō videamur eī glo-
riā diminuere synodochīa locatōe qd̄ etiā attribui-
mus ḡt. t̄ sic patet illud.

dei ibi. **H**z quō iustīcia dei t̄ p̄terat r̄. **P**na p̄z h̄z du-
as. in p̄ma iuētīgat t̄ opp̄it. in sc̄tā defīniat t̄ solut̄
ibi. Unī nō incōrūe dīcīt r̄. Sūlū secūda p̄z h̄z duas
in p̄ma cōpat mīscōdām t̄ iustīcia ob inuicē. in sc̄tā p̄z
cōpat ad op̄atēz ibi. Q̄ at qd̄a op̄atē r̄. Et illa sc̄tā p̄z
h̄z duas. i p̄ma oīndt q̄d̄a oīa adoptāt mīscōdī. qd̄a
iustīcie. qd̄a p̄terat. i sc̄tā h̄z defīniat quō illō t̄elligat
vnuērētē vie dōi mīscōdā t̄ vītas. ibi. **P**o. bee. s̄iderari
op̄ter. et sic duo defīniat hic p̄ncipaliter. h̄z vītūz
pene malō recipiat mitigationē. Secūdo quo miseri-
cordia t̄ vītas candē respiciāt op̄ationē.